

परस्वरहणे युक्तं परदारभिमर्शकं त्याज्यमाहुः Rām. 6. 87. 22.
त्वक्कलत्राभिमर्षा वैरास्पदं घनमित्रः Dk. 63.

अभिमृष्ट *p. p.* 1 Touched, rubbed or stroked gently;
-2 Brought close to, grazing.

अभिमेषिक *a. Ved.* -**मेषिका** 1 Use of words or language calculated to secure every thing (सर्वप्राप्तिसाधनो वाग्भेदः). -2 Abusive speech, obscene expression; an imprecation.

अभिम्लान्त, -**न** *a. Ved.* Altogether faded or withered, decayed.

अभियज्ञः A sacrificial act. -**Comp.** -**गाया** a sacrificial verse.

अभिया 2 *P. 1* To go up to, approach, go or repair to; अभियौ स हिमाचलमुच्छ्रितम् Ki. 5. 1; R. 9. 27.
-2 To come or draw near (without an object); come (as time). -3 To march against, attack, assail, encounter; अभि स्पृधो यासिषद् वज्रबाहुः Rv. 1. 175. 5; कुबेरादभियास्यमानात् R. 5. 30; Dk. 30. -4 To give or resign oneself to, devote, attach or betake oneself to. -5 To partake or share in, get, obtain. -*Caus.* To send away.

अभिया *m., f.* Going to, approaching, assailing.

अभियात्, -**यातिन्** *a.* approaching, assailing, encountering; assailant; रामाभियायिनां तेषाम् R. 12. 43.

अभियातिः, -**यायिन्**, -**त्** *m.* (-यी, -ता) Approaching with hostile intentions, an assailant, enemy, a foe. -**तिः** *f.* Assailing.

अभियानम् 1 Approaching. -2 Marching against, attack, assault; सीता श्रुत्वाभियानं मे आशामेष्यति जीविते Rām. 6. 4. 4; असहन्तोऽभियानं तच्छाल्वराजस्य कौरव Mb. 3. 16. 9. रणाभियानेन Dk. 10 marching out for battle.

अभियाच् 1 *A.* To beg, request, ask for, solicit (= याच् q. v).

अभियाचनम्, -**याच्वा** Asking for, request, an entreaty, solicitation.

अभियुज् 7 *A. 1* To apply oneself to, exert oneself, make oneself ready for, prepare, set about, strive or endeavour (used in *passive* also in this sense); तद्यदि न सहते ततः स्वयमभियुज्यस्व । एते स्वकर्मण्यभियुज्यामहे । Mu. 3; Dk. 55; K. 300; व्यसनमभियुज्जानस्य Mu. 4 trying to find out a weak point. -2 To attack, assail; भवन्तमभियुक्तु-सुशुक्ते Dk. 3; वृषलमभियुक्तुमुद्यतः Mu. 1; क इदानीमभियुक्ष्यते U. 3. -3 To accuse, charge; complain or inform against, prosecute, claim or demand (as in a law-suit); न तत्र विद्यते किञ्चिद्यत्परैरभियुज्यते Ms. 8. 183; विभावितैकदेशेन देयं यदभियुज्यते V. 4. 17 claimed, asked, or demanded; Y. 2. 9, 28, 100. -4 To wish or long for, desire, ask for, request. -5 To say, speak, tell; नाभियुक्तुमवृत्तं

त्वमिष्यसे Ki. 13. 58. 14. 7. -6 To appoint to, entrust with (with loc.). -7 To use with (instr.). -8 To be working or operative. -9 To put to; harness; harness repeatedly. -10 To hurt. -*Caus.* To join or unite to, attach oneself to; परकलत्रेषु सुहृत्वेनाभियोज्य Dk. 163.

अभियुक्त *p. p.* 1 (a) Engaged or occupied or absorbed in, applying oneself to, intent on; स्वस्वकर्म-प्यधिकतरमभियुक्तः परिजनः Mu. 1. (b) Diligent, persevering, resolute, zealous, intent, assiduous, zealously engaged, attentive, careful; इदं विश्वं पाल्यं विधिवदभियुक्तेन मनसा U. 3. 30; Mu. 1. 13; Dk. 55; अश्ववेक्षणेऽनभियुक्ते Mu. 3; भवतु भूयोऽभियुक्तः स्वरव्यक्तिमुपलप्स्ये Mu. 1; तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षमं वहाम्यहम् Bg. 9. 22; Kām. 5. 77. -2 Well-versed or proficient in; शास्त्रार्थेष्वभियुक्तानां पुरुषाणाम् Kumārila. -3 (Hence) Learned, of acknowledged position; a competent judge, an expert, connoisseur, a learned person (*m.* also in this sense); न हि शक्यते दैवमन्यथाकर्तुमभियुक्तेनापि K. 62; अन्येऽभियुक्ता अपि नैवेदमन्यथा मन्यन्ते Ve. 2; सूक्तमिदमभियुक्तैः प्रकृतिर्दुस्त्यजेति *ibid.* -4 Attacked, assailed; अभियुक्तं त्वयैर्न ते गन्तारस्तामतः परे Śi. 2. 101; Mu. 3. 25. -5 Accused, charged, indicted; Mk. 9. 9; prosecuted; a defendant; अभियुक्तोऽभियोगस्य यदि कुर्यादपहवम् Nārada. -6 Appointed. अभियुक्ताश्च ये यत्र यन्निबन्धं नियोजयेत् Śukra 4. 545. -7 Said, spoken. -8 Proper, just; श्रेयोऽभियुक्तं धर्म्यं च Rām. 7. 11. 38. -9 Believing, putting faith in; हितेष्वनभियुक्तेन सोऽयमासादितस्त्वया Mb. 6. 63. 2.

अभियुग्व (ज्व) *n. m.* One who hurts or attacks; an enemy.

अभियुज् *f.* (क्-ग्) 1 Attacking &c. -2 An enemy.

अभियोक्तव्य, -**योज्य** *pot. p.* To be rebuked or blamed; to be accused; न स राज्ञाऽभियोक्तव्यः Ms. 8. 50; assailable, indictable.

अभियोक्तु *a.* Assailing, attacking, accusing *m.* (क्ता) 1 An enemy, assailant, invader; त्वय्युक्तुबलेऽभियोक्तिरिदमे Mu. 4. 15; H. 3. 86. -2 (In law) A complainant, plaintiff, accuser, prosecutor; तत्राभियोक्ता प्राक् पृष्टो ह्यभियुक्तस्त्वनन्तरम् Śukra. 4. 655. Ms. 8. 52, 58; Y. 2. 95. -3 A pretender, claimant; a stronger party.

अभियोगः 1 Application or devotion (to something); connection; गुरुचर्यातपस्तन्त्रमन्त्रयोगाभियोगजाम् Māl. 9. 52; Ch. P. 11. -2 Close application, perseverance, zealous intentness, energetic effort, exertion; भाञ्च persevering; resolute; निरस्तुक्तानामभियोगभाजाम् Ki. 3. 40; सन्तः स्वयं परहितेषु कृताभियोगाः Bh. 2. 73; Māl. 1. 34; मत्प्रियाभियोगेन Māl. 1; तदभियोगं प्रति निरुयोगः Mu. 1.; स्वयमभियोगदुःखैः *ibid.*; Dk. 41; K. 345; Śi. 7. 63. -3 (a) Application or devotion to learn something; कस्यां कलायामभियोगो भवत्योः M. 5 to what art have you applied or devoted yourselves; K. 109. (b) Learning, scholarship; अभियोगश्च शब्दादेरशिष्टानां अभियोगश्चेत्तरेषाम् ŚB on MS. -4 (a) Attack,